

... ..
Cu vesele glasuri de tinere firi
Cuprinși de-amintirea străbunei măriti
Spre soare ni-e gândul și mergem
 spre el

Lumina ni-e ținta și binele țel
Trălască-ne țara și neamul.

„Imnul studenților“

Cu dreapta nălțată spre Tatăl de sus
 Jurat-am pe tot ce strămoșii ne-au
 spus :

Unire 'ntre frați și pe Domn să-l
 iubim

Și altarul de jert'al națiunii să fim
 Și sufletul neamului nostru.

... ..
GHEORGHE COȘBUC

CUPRINSUL:

<i>Augustin Cosma</i>	Datoria de-a da	1
<i>Maia Bistra, Gh. C. Betuș</i>	Epigrame	4
<i>Maia Bistra</i>	Zori de toamnă	5
<i>Gh. C. Betuș</i>	Epigramă	5
<i>C. Mlu-Lerca</i>	Pițărâi	6
<i>Mariana Georgescu Vâlcea</i>	Decor de toamnă	6
<i>Leonida Dănilă</i>	Tie	7
<i>Ștefan Mtop</i>	Sfântul Nicolae	8
<i>Mihai Dumbravă</i>	Strofe de toamnă	10
<i>Leca</i>	Amintiri	10
<i>C. Drăghicescu Ghiban</i>	Vino	11
<i>Il. Păulescu</i>	Cântarea ce ți-o închin ție ...	12
<i>Cin</i>	Epigramă	15
<i>Doina P. Ciurescu</i>	Maria	13
<i>C. Draghicescu-Ghiban</i>	Toamna pe câmp... ..	13
<i>Relu</i>	Sonet târziu	14
<i>Cin</i>	Epigrame	14
<i>Gheorghe Cosma</i>	Rândunica... ..	15
<i>P.</i>	Răvaș	18
<i>Ionifă Buftea</i>	Târziu	19
<i>Radu X Sibiu, M. B.</i>	Epigrame	19
<i>D. Poetaș</i>	Amurg	20
<i>Liviu Olaru</i>	Epigrame	20
<i>Mircea I. Bena</i>	In mijlocul naturii	21
<i>Radu X Sibiu</i>	Epigramă	22
<i>Goe</i>	Prinosul	23
<i>Liviu Olaru</i>	Epigramă	23
<i>Nana</i>	Cântec de seară	24
<i>Liviu Olaru</i>	Epigramă	24
<i>N. I. Brebenel</i>	La Moș Ajun	25
<i>Gh. Tobias</i>	Didona	25
<i>I. Cernățanu</i>	Flacăra de gheață	33
<i>Nestor Prisca</i>	Întoarceri triste	34

Tara Visurilor Noastre

Anul VI.

Decembrie 1942

No. 10

Revistă literară pentru tineret. Apare lunar, afară de lunile de vacanță sub conducerea prof. Augustin Cosma, Timișoara III., Vadul Călugăreni No. 2

Datoria de-a da

Omul e o ființă socială. Nu este aceasta o afirmație atât de banală, după cum ar apărea. Din poirivă, este un adevăr, necunoașterea și mai ales *nerecunoaștere* căruia explică toate neputințele vremii, pe cari suntem atât de îngrijorați a nu le putea nici ușura, mai puțin remedia, de mari și grele ce sunt.

Fără întâia și firească societate a **familiei**, omul nu s'ar putea naște, nici trăi, nici și-ar putea desăvârși umanitatea din sine.

Ce ar fi *copilul mic* și neputincios fără dragostea milioasă a ființei, în neputință de a fi răsplătită omenește pe acest pământ : *Mama ?*

Ce ar putea deveni *neputinciosul plăstar* fără de ocrotirea trudei și a muncii bărbătești, a *părintelui ?*

Dar ce ar **ști** neștiutorul prunc, adus pe lume fără altă știință și putință decât a plânsului : singurul semn al vieții dintrânsul ? Căci tot *ce știe, învâța* ; dela cei ce-l înconjoară : mama, tatăl, frații, societatea, școala, viața ; încât nevoit suntem să recunoaștem : că suntem mai mult ai altora decât ai noștri.

A noastră este doar *bunăvoința și putința de a primi dania* conștientă, sub conștientă, chiar înconștientă a *altora*.

A primi deci înainte de a putea fi o rușine, este o necesitate inexorabilă a putinței de a deveni ceace ne mândrim a fi : oameni.

Dar ce ar fi și astăzi omul, de-ar ar fi rămas să se îmbogățească doar cu rezultatul trudei lui și a familiei în care se naște și din jertfa căreia trăește ? Locuitor al peșterilor, cucerite cu

atâtea jertfe de vieți, dela semeni mai slabi și mai neputincioși decât dânsul.

Ori viața omului de azi poartă asupra sa timbrul marei familii care însumă și ocrotește puțința tuturor de a fi și dânu: poartă timbrul existenței și al puținței *vieții Neamului și a Patriei*. Poartă în sine *pecetea muncii*, trudei jertfei comunității: a *tuturora*.

Liniștea noastră este străjuită de frământările, lacrimile jertfele de sângele generațiilor de generații ale neamului, din care ne mândrim a putea face parte.

Omul singularic, dacă-și revendică dreptul singularității și exclusivității asupra celor, pe cari moștenirea, truda, munca, abnegația îl îndreptătesc să le aibă de ale sale, este nevoit să se retragă în pustie; să trăiască în peșteri să se nutrească cu rodul liber al pământului și să se acopere cu boltitura peșterii ocrotită de cerul milei Domnului.

Căci în *bucata de pâine* și lângă ceașca de cafea, ori lapte ce ne poate forma dejunul, sunt prezenți atâția zeci, sute și mii de indivizii, cari azi și în cursul timpului, au contribuit la aflarea, cultivarea și desăvârșirea mijloacelor ce ușurează puțința traiului comunităților de azi.

Iar în *haina* ce o îmbrăcăm, purtăm în spate și conștiința comunității dar și nevoița de grațitudine față de toți: dela ciobanul, ce păzește oile lănei *noastre* pe vârf de munte, până la miile de muncitori ai fabricilor societății moderne de azi.

Iar fără puțința și perfecționarea uimitor de rapidă și desăvârșită a *mijloacelor de comunicație și transport*, ne-am putea deplasa: doar cu iuțeala calului imblânzit și am putea cunoaște doar peșterile ce ne înconjoară peștera-ne singularică.

De altă parte pământul fără munca omului, produce doar spini, polomidă și poame pădurețe. *Dar nu munca individuală* și singuratică are meritul rezultatului care se bucură de numele de *civilizație* - și mândria dar și jena frământărilor noastre - ci: *munca comună* ordonanță, disciplinată și **organizată**.

Așa că rezultatul muncii oricât de trudnice, conștiente și conștiențioase a individului poartă asupra sa zestrea muncii atătora: a multora. A tuturor celor ce contribuiesc azi, au contribuit cândva la invenția, perfecționarea mijloacelor, uneltelor, de cari ne servim pentru realizarea muncii noastre.

Așa că, după cum la puțința rezultatului nostru contribuiesc

atâția *aceiași* - ori alți atâția - *trebuie să se împărtășească* de folosul mângăietor, ori ocroit al rezultatului obținut de munca noastră.

Concluzia, la care în mod logic ne duc cele discutate până aici, este că: *a da e datoria de onoare și demnitate a omului*, care nu vre să fie *întreținutul* muncii altora, ci răsplătește în cei din fața sa, răsplătește în cei de după sine, pe cei pe cari în dosu-i și înainte-i situându-i vremea, nu poate să-i răsplătească cu grațitudinea și mila, obligatorie pentru cel ce vrea să se poată împărtăși de mângăerea omeniei.

A da e datoria omeniei din noi, oricând, dar mai ales azi când mijloăcele de comunicație, de transport, precum și puțința de multiplicare a muncii omeniești, prin mijloacele tehnice, dau puțința celor ce au norocul de a le avea și dispune de ele, să dobândească foloase și bunuri justificate de coniectură. Care, într'o măsură mai mică ori mai mare, nu este străină de exploatarea muncii celor mulți.

Datoria celor ce *astfel* pot să aibă, față de cei ce *pentru acestea* nu pot să aibă, nu mai este numai o *datorie de omenie* față de umanitatea comună din noi, *că este datoria simțului de de dreptate din noi, o datorie de justiție: de a restitui*, prin dania creștinească, *fraților noștri mai neputincioși, mai neajutorați, mai nenorocoși decât noi, - cele pe cari împrejurarea, norocul, coniectura ni le-au adunat nouă, din bunurile necesare traiului tuturor.*

A nu da, după aceste gânduri creștinești și românești, a nu da, din ceeace ai, *atâta câți poți tu da*, după puțințele bunurilor ce ți le-a adunat vrednicia, norocul și mila lui Dumnezeu, este a te situa conștient ori nu, oricum desigur inconștient, în afara datoriei, omeniei de om, de român și de frate: membri profitori ai trudei și jertfei aceluiași neam și fiii aceluiași Părinte fiind.

„Voi când veți auzi glasul Dumnului, nu Vă învârtoșați inimile voastre“ :

Cu atât mai vârtos cu cât cei cari, poate, nici nu îndrăznesc să-și întindă mâna, sunt cei care ne ar constitui rușinea noastră, dacă ar ajunge să cerșească, ori să ducă lipsuri; de vreme ce, în a vremea când noi putem să ne vedem de noi și de ale noastre, cei iubiți ai lor: soți și părinți, - sufer, luptă, se

jertfesc, sângereasă și mor, pentru liniștea, siguranța și, de atâtea ori, pentru îmbogățirea noastră!

Voi, în jurul nașterii Celui născut gol, în friguroasa peșteră a Vifleimului, pentru mântuirea lumii, când veți auzi glasul chiar neesprimat al lipsei în cele ale vieții trupești și sufletești a vaduvelor, orfanilor și a tuturor nevoiți - a cere și a primi, - nu vă învârtoșați inimile voastre, ci dați, gândindu-vă că ce mare mângâiere este a putea da.

Dați ca să se 'nvrednicească dania voastră de mila Domnului: ca să nu vă aducă neputința și viața să trebuiască să cereți, să cerșiți ca să primiți.

Dați ca să puteți pricepe măreția peșterii sărăcioase a Nașterii Mântuitorului lumii; dați ca să puteți gusta liniștea păcii ce ne-o aduce; dați ca să puteți scăpa de osânda ce și-o pregătesc loruși cea cari nu văd sălășluirea lui Cristos în nevoia săracului pentru mântuirea bogatului, prin bunăvoința de a-i ușura sărăcia împărțându-l din bunurile pe care are puința și bunăvoință să le dea celor ce n'au.

Dați ca să fiți și să vă dovediti: *Frați, Români și Creștini?*

BCU Cluj / Central University | AUGUSTIN COSMA

Scrisoare Muzei

Muză, dacă Pălăceanu
Se apucă să împungă,
Să-i trimiți un biberon
Și batiste, să-i ajungă!

Însă dacă-i scump transportul,
Să nu plângă mititelu,
Fără jenă, pur și simplu,
Să 'mprumute dela . . . Relu!"

MAIA BISTRA

Epigramă

Lui Liviu Olaru, răspuns la epigrame adresată lui Gh. Tobiaș
Când ai citit „Didona“, zic „Și'n loc s'o vezi în gen antic,
Probabil erai prea distrat Spui c'ai văzut-o la... pătrat.

Gh. c. VI. Beiuș

Zori de toamnă

Se sting lumini de basm în șire,
Te pierzi în vorbe care mor în tine,
La fiecare pas e o amintire
Sau o speranță 'n toamna care vine . . .

Destramă ziua fir de gând,
Un soare pal încearcă să răsară,
Se scutur pomii rând pe rând
Și aduce dorul lacrimi iară . . .

„Să nu mă mire-al frunzelor prinos
Când veștede se pierd pe caldarâm ?
Sunt doar minciuni și vorbe-s de prisos :
De azi în lumea mea vreau să rămân !“

. . . „Se oprește viersul, căci nu știe
De poate să revină astăzi iară,
În liniștea urzită numai ție
Din nou să cânte, sau să piară . . .

. . . Un vis de aur blond se înfiripă
În toamna rece, palidă ce vine :
Adună lacrimi zorile în pripă
Și țeș un vis de aur pentru tine . . .

MAIA BISTRA

Epigramă

Lui Ionel Motreanu la poezia
„Toamna pe Valea Iotrului“
În „Tomna“ lui Ionel Motreanu,
Așa sinistru suflă vântul,
Ca rima dela câte-o strofă -
O face una cu ... pământul.
Gh. c. VI. Beiuș

Pițării*)

Nani, nani îngerei
dalbii iernii pițarei,
Zorile treziră tinda
și v'asteaptă cu colinda,-

cășile-adormite 'n sat,
de sub neauă s'au sculat,
și-i oprește fiecare
în ocheti cu-o lumânare.

iar cocorii 'n crengi afară,
vă'ndemnară-a treia oară,
să lăsați în leagăn somnul,
că 'n stau se născuse Domnul.

Iar ei trec pe uliță,
cu sloieții suliță,
dăruindu-le colinde,
pân'ce ziua 'n brațe-i prinde-

Copilașii auziră,
fuga 'n calea Lui porniră,
tot vestindu-l veselii,
cu troparul ieselii.

și spre casă îi abate,
și cu flori de neauă-i bate,
că-și numără nucile,
la toate răscrucile.

C. MIU-LERCA

*) Din volumul: „Colinde“

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Decor de toamnă

E toamnă ; dintre nori bătrânul soare
Și-a arătat o clipă chipu-acum
Și și-a uitat o rază sclipitoare
Pe frunzele copacilor din drum.

De undeva din sura depărtare
A răsunat un țipăt de cocori
Și-atunci cuprins de-o vagă îngrijorare
Și-ascunse iarăși chipul între nori.

Doar vântul cel hoinar stârnind în cale
Covoarele de frunze pe cărări
Coboară 'nvolburat din negre zări
Doinind din al lui fluer cânt de jale.

MARIANA GEORGESCU-VĂLCEA
ci. VII L. C. S.

ȚIE

— închinată fetei bănățene —

Dece mă chemi acum când plâng în țintirimul fericirii
Să te 'nsoțesc pe-al dragostilor drum ?
S'au risipit în depărtări zefirii,
E prea târziu să merg cu tine-acum...

La crucea unui cântec ce-a murit
Eu stau și plâng, dece să plângi cu mine...?
Tu porți în tine raiul fericit,
In mine n'au rămas decât ruine...

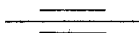
Nu, nu vreau să plângi așa de timpuriu,
Ești prea frumoasă „fată bănățeană”,
Dece să 'nchizi în tainicu-mi sicriu
O lume ce te vrea și ce te cheamă...?

Privește viitoru 'n ochii lui
Și însoțește-l, uită-mă pe mine,
Eu astăzi nu pot fi al nimănui ;
Te du, te-așteaptă zările senine...!

In mine zac doar lacrimi și durere,
Jelesc trecutul altor lumi mai dragi,
Jelesc mormântul fericirii mele
Rămas în țara codrilor de fagi.

Trei ulmi și azi în amintire-mi plâng
Rămași stingheri la margini de poiană,
Și în selipiri de visuri ce se frâng
Trăiește înc'o fată ardeleană...

LEONIDA DĂNILĂ
— Năsăud —

Sfântul Nicolae

— Fragment —

A început să ningă. Cerul cernă prin sită rară fulgi mari și leneși care se agață obraznici de nasurile trecătorilor. Sfântul Nicolae s'a apucat să-și pieptene barba pentru la noapte când va veni cu daruri, și iată că ninsoarea s'a întesit. Pe pământ au început să se țasă horbote fine și hulubi de stelute albe s'au așezat pe crengile brazilor.

Cinci tăceri lâng'o fereastră, cinci mere domnești într'un coș, cinci năsucuri turtite de geam.

Toți cinci, dela Ducu, fetița cu bucle aurii și cu mărgelute negre drept ochi până la școlarul din clasa treia primară tac și privesc jocul fulgilor. Uite o stelută s'a învârtit de câteva ori în joc nebun și a venit să se așeze pe prichiciul ferestrei. Dar vai! S'a topit. Ducu ar vrea să iasă afară, să-i prindă, s'alege să se joace cu ei. Dar mămica nu-i acasă și Fraulein i-a incuiat în cameră. Ea nu i-ar mai lăsa să cadă pe prichiciuca să se topească, i-ar prinde pe toți. Dacă ar fi ea singură la geam, l-ar deschide și ar lua numai câțiva, nu mulți, numai doi ca să nu se supere Moș Nicolae și să nu-i mai puie nimica la noapte în pantofi. S'ar juca puțin cu ei și pe urmă i-ar da iarăși afară să nu-l păgubească pe Sfântul că-i supărăcios tare.

Când se auzi sgomotul cheii în ușă copiii săriră pe covor și începură să se joace. Ducu își luă păpușa și se așeză pe divan ca s'o îmbrace cu cămașa de noapte și să-i puie pe cap basmauă ca să nu-și strice pieptănătura.

Ca întotdeauna copiii nu putură să să-l aștepte pe Moș Nicolae.

În fața sobei în care duduia focul stăteau aliniată patru perechi de pantofi și un galoș mai mare. În primele patru era așezată câte o bucătică de hârtie pe care era scris numele posesorului. Fetiței n'a vrut nimeni să-i facă etichetă pentru că ea temându-se că n'o să-i încapă darurile în pantofiorii săi, îi așezase pe aceștia într'un galoș vechiu de-al tatei.

Sfidându-și frațiorii care o făcuseră să plângă de ciudă, ea se culcă silindu-se să-și adoarmă păpușa.

Luna ce se agățase într'un brad revărsa o lumină slabă în odaia celor cinci tăceri.

Pe fața fetiței înflori un zâmbet și prin somn esclamă un „Vai!”

O perdea de funigei să dădu la o parte și lăsă să se vadă un convoiu impunător. În fruntea parăzii pășea un cotoiu îmbrăcat în pelerină cenușie cu chivără cu penaj pe cap iar în picioare purtând cismulițe de lac cu cu lungi piteni de argint, călare pe un iepuraș neastâmpărat. După el urma motănimia pedestră formată din lungi șiruri de oșteni înzăuați, care mai de care cu mai multe decorații - mici mostre de diferite nuanțe de cenușiu.

Tamburul major era un urs serios care cu bastonul său cu măciulie de aur marca accentele pe timpul unu și trei. Linia întâia a fanfarei e formată de toboșari, ursuleți mici și orfani primiți copii de trupă în armata motănească. În trâmbițe suflau vulpii cu diplomă iar toba mare o bătea un purcel care în lipsa trombonului susținea cu vocea notele joase.

După muzică la câțiva pași urma caleașca. Roțile erau împletite din margarete iar lăcrămioarele formau deasupra un fel de cupolă ce apăra de soare domnița. La trăsură erau înhămați doi iepurași iuți de picior, cu năframe de mătase atârinate de urechi și potcoviți cu potcoave de argint. Siguranța o făceau doi motani îmbrăcați în albastru, chivără cu penaj, cisme înalte cu carămb moale, leduncă și eșarfă de fir aurit, înarmați cu lănci și încinși cu paloșe turcești.

În trăsură, pe pernă de flori, îmbrăcată cu o lungă rochie albă, cu pantofi de atlas, și cu cunună de lămâiță pe părul castaniu, stătea stăpâna tuturor, păpușa ce venea s'o înlocuiască. din ordinul Sfântului Nicolae, pe cea din anul trecut.

Ducu se trezi, se frecă la ochi cu mânuțele și închizându-i iar șopti ca pentru sine: „Ce bun e Sfântul Nicolae“.

ȘTEFAN MIOP

Strofe de toamnă

Se leagănă o frunză veștejită
pe ramul cel uscat de trandafir -
e lacrimă a verii aurită
pe care-o mângâia un blând zefir.

Și soarele se lasă peste dealuri,
omoară ziua caldă nemilos,
așa cum soartea sfarmă idealuri,
din culmi înalte cum le-aruncă jos.

... O rază ... aur ... raza de pe urmă
ce va sfârși al verii joc meschin:
lovind-o, agonia frunzei curmă -
ea cade rar - ... A mai rămas un spin...

MIHAI DUMBRAVA.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Amintiri

Rezimat de-a mesei scânduri stau privind a cărții file,
Care poartă'n negre slave împărați lipsiți de zile;
Și, pe când privesc la colbul de pe galbenele foi,
Gândul meu hoimar s'ntoarea spre o vară, înapoi...

Mă revăd în codrul verde, la căsuța dintre dealuri;
Unde curge 'ncet pârâul semănat cu flori pe maluri.
Singur, fericit o clipă, trec pe câmpul plin cu fragi,
Sub senin de cer albastru și zefiri, ee dorm prin fași.

Și te văd fugară rază, foc de soare ce răsare,
Ispărând pe drum metalic, prin concert de sburătoare:
Te apropii zămbitoare să-mi răpești tot ce-am avut,
Ca în urmă-ți, pe vecie, să mă lași apoi pierdut.

Apucându-mi mâna rece gândul meu îl duci departe
Strecorând în al meu suflet dor de farmece deșarte;
Simt cum inima-mi se sbate ca izbiță de un vad,
Și cum solii albi ai păcii se cutremur și-apoi cad...

Intr'o coastă cu durere murmură 'ntristat izvorul
 Și cu lacrimi plânge'n taină pe al său preten, Visătorul.
 Iasă Codrul, vechuli prieten, tremurându-și frunza jalnic
 Mă recheamă'n sântu-i moale, deși glasu-i e zadarnic.

Dar când cred că înainte-mi se trezeste-o nouă viață
 Ca un soare-al primăverii răsărit în dîmineață,
 Tu te duci pe drum metalic, în uitare să mă 'ngropi
 Pe când eu, rămas în urmă, scap din ochi amar doi stropi...

Dar, de ce în a mea minte aste amintiri s'adună?...
 Lasă să pioră 'ntreg trecutul ș'a regretelor furtună!...
 Adormiți sub haina vremii amintiri din drag trecut!...
 E'n zadar să tulbur groapa clipelor ce le-am pierdut...

LECĂ

„Liceul „Traian Doda“ Caransebeș.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Vino . . .

Parfumatele decoruri
 Cheamă ochii 'n depărtări,
 Suflet nou plutește 'n zări
 Și în sunete de coruri,
 Inima se scaldă 'n doruri
 Și visări.

Azi trecutul plânge 'n mine ;
 ...Floarea palidului fân
 Lăcrămând o strâng la sân
 Și cu sufletul la tine,
 Lungi chemări cu doruri pline
 Eu îngân.

Nuferi albi plutesc pe unde
 Și doinesc mirosttori,
 Umbra cheamă visători,
 In desiș de flori pe unde
 Numai dragostea s'ascunde
 Uneori.

O, ființă adorată,
 Știi că 'n orice colțișor
 Umbra ți-o sărut cu dor
 Vino 'n fața mea te-arată
 Să te 'nbrațișez odată
 Și să mor.
 C. DRĂGICESCU - GHIBAN

Cântarea ce ți-o închin ție

Cântarea ce ți-o închin ție
Și care ascunde nenorocul meu,
E scrisă într'o toamnă plumburie
Și poate o să fie
Mai tristă decât vreu.

Cântarea care-am vrut să-ți însemneze
O filă albă 'ntr'un album uitat,
Să n'o blestem că versu-i azi îndoliat,
Obrazul drag o să ți-l intristeze.

Cântarea ce odată m'a vrăjit,
Era în clipa când te-am întâlnit)
Și care am țesut-o fir cu fir
Sub mângăieri de lună și zefir,
Acum, când după ani mi-o reamintesc,
Trecutului o lacrimă-i jertfesc.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cântarea dragostei trăită de-amândoi
Se scutură cu ultimele foi
Purtate de un vânt vârtej, în zare
Și-ascult,
Tăcut,
Cum ultimui acord dispare,
Se stinge'n depărtări ca o făclie,
In toamna asta tristă și târzie.

H. PAULESCU
L. T. D. Caransebeș

Epigramă

Lui Liviu Olaru, la egigrama adresată lui Nistor
Prisca, la poezia „Simfonii nocturne“

Nocturnele sunt camuflate
Ne spune legea. Nu-i așa?

Deci nu ar fi în contra legii
Dacă și tu te-ai camufla.

CIN cl. VIII B. C. D. L.

Maria

I.
Pe prispa casei stă Maria
Și privește, lung, departe
Se gândește la tatăcu :
„De ce nu mai scrie carte?“

II.
„Bunica de ce-i cernită
Și mama iar ...? Doamne păzește !
Ce s'o fi întâmplat cu tata ?
Poate chiar nu mai trăiește.“

III.
Lacrimile-i scaldă ochii.
„Să fi murit tata oare ? !

Nu, aceasta nu se poate,
Un Român ca el nu moare“.

IV.
Vine toamna cu ploi multe,
Paserile pleacă 'n șir
„Marie“ - zice bunica -
„Noi plecăm la cimitir“...

V.
Singură-a rămas Maria
Se gândește la războiu,
Apoi în genunchi se roagă :
„Doamne, pe tata-l adă napoi“.

DOINA P. CURESCU
cl. III. gimn. de fete Caransebeș

Toamna pe câmp

Pe câmp adie ultima aromă...
Un vânt de ghiță-mi biciue obrajii,
Iar toamna pe alei ca o fantomă,
Pe frunze vestede își plimbă pașii.
Amurgul pleacă umbra 'ndoliată,
Pe arborii cu ramurile goale,
Cu unda sgribulită și încetă,
Isvorul plânge părăsit în vale.
Când raza tristă-a soarelui tomnatic,
Va tresări în zilele deșarte,
Eu singur lângă vatra cu jărat
Rămân să-mi depăn dorul mai departe.

C. DRĂHICESCU-CHIBAN

Sonet târziu

Sirop pentru mel

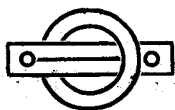
Lunecă agale-o nimfă, murmurând pe sub anini,
 Geme lung și stins arțarul, clătinat din rădăcini,
 Pică frunze ruginite dintr'un vârf uscat de ram ;
 Picăturile de ploaie bat încet și rar în geam-

Trece 'nct o veveriță printre crengile de brad,
 Ronțâind dintre lăbuțe din alunel ce cad.
 La izvor, o căprioară, își înmoaie bottul cald,
 Tulburând pentr'o clipită luciul apei de smarald.

Unde-i vâlul cald și întins, rupt din zâmbetul ce trece?
 ...Undeva-i pierdut în drum, pe cărarea aspr'a vieții...
 Oare-l duc în sborul lung, păsările ce-or să plece ?

Pe covorul de rugină, peste bruma dimineții,
 Când gândacii dorm sub frunze, amortiți de vântul recei
 Rătăcesc cu toamna 'n suflet pe cărările tristeții.

RELU I. Mil. M. V.

Epigramă

Lui Liviu Olaru, la epigrama adresată Dlui Prof.
 Cosma, dir. revistei „Țara Visurilor Noastre“ cu ocazia
 schimbării revistei.

Să schimbe pe scriitori
 Zici c' adesea te-ai gândit
 Dar să-ți pun o întrebare :
 „Altul în loc“ tu ți-ai găsit ?

CIN

cl. VIII. B. C. D. L.

Rândunica

... Cum a sosit, pe drumul unei rare de soare primăvare-tic, a și alergat să-și caute cuibul vechiu.

Era un cuib mic, drăguț, așezat ca toate cuiburile de rân-dunică, sub o strașină. Dar parcă strașina și coperișul îmbătrânit peste case mici cu zimbet de garoafe în ochiurile ferestrelor, era altfel decât în alte locuri, ori pe unde ar fi umbliat rândunica. Și de aceea se grăbea așa de mult, așa de cu drag.

În vara trecută abea își pornise aripile cu mai multă incre-dere în ele și mai puțină teamă de albastrul văzduhului fără mărgini, că s'a și vrut - nerăbdătoare și nestâmpărată - să se vadă pornită spre meleagurile depărtării către care își pregăteau cu toate le puterile, și cu ea, frații ei. Iar mama lor, — rândunea bătrână și pătită, - decât să rămână ea cuminte acasă și să-și piardă pui porniți după capul lor, care de atâta tinerețe nu mai avea loc și pentru minte, a plecat cu ei, necuminte și răsă de toate celelalte. Mai ales după ce le-au ajuns din urmă, toamna târziu, pe malul apei celei mari pe care rândunica mică și frații ei a trebuit să mai învețe încă multă s'o poată trece.

Și de-atunci, de așa de multă vreme, abea așteaptă să-și revadă locurile dragi pe care anul trecut le privea din înălțimea cuibului, la început cu frică, apoi tot mai cu încredere, pe mă-sură ce-i umplea mama burtica cu musculițe multe și mărunțe. Privea grădinița mică, nu prea îngrijită, nepietruită, dar năpă-dită de verdeață veșnic proaspătă și vie, și de flori vesele, parcă cu gura veșnic plină de zimbetul lor roșu.

Iar în grădină erau toată ziua doi bătrâni : un bătrânel și o bătrânică.

El mic, simpatic, alb, alb, cu o pipă veșnic stinsă în gură, stând pe scaun și privind când florile, când rândunelele, când bă-bușca de lângă el. Iar ea, mică, simpatică, albă, albă, împletind mereu, automat, își furișa și ea privirile fără ochelari, când la flori, când la rândunele, când la moșul de lângă ea...

Și era atâta liniște, atâta pace, încât argintul răsului droaiei de nepoți ce năvăliau uneori ca o ploaie de lumină și viață nouă, părea ca și clinchetul îmbietor la rugăciune: a clopoțelului crâs-nicului, într'o bisericnță veche, veche, uitată, plină de pace și de miros de tămâie și de busuioc.

Iar biseriçuța acestei liniști își împrăștia parcă tămăia de pace și fericire departe, departe... cât cuprindea cu ochiul și cu puterea aripilor - mai târziu când a început să-și înfiripeze sبورul, - rândunica noastră. Peste tot clopotele duminicilor înălțau rugă aceluiași Dumnezeu, în țara aceasta cu troițe la răscruci și cu biseriçuțe de lemn cu turlele asvârlite spre cer, din văile munților cu apă ce curg spre soare apune.

De aceea își dorea atâta cuibul și își simțea ostenite aripile ca de o durere, de atâta dor ce-o gonea, flămândă de pace, liniște și teama să nu ajungă prea târziu.

Când a zărit căsuța - căci până aici nu a văzut nimic pe drum, altceva decât depărtarea zării - dorul a înghițit distanța și s'a săgetat spre cuib, . . . dar s'a asvârlit repede pe dreapta, a făcut un cerc mare și iar s'a întors la el: în cuib era cineva . . .

O vrabie mare ședea greoaie, dormitând cu oboseală, cu ochii închiși.

Rândunica a fâlfâit cu teamă. cu ochii gata de plâns în jurul cuibului răpit și gata să-l ceară iar înapoi, cu orice preț. Dar vrabia a deschis ochii obosiți, a privit-o mirată și a șoptit încet :

- Ați veni? Nu vă mai așteptam... Credeam că ați uitat de noi...

Tonul ei liniștit, ca de un bolnav, parcă plin de durere, parcă gol de speranțe, a făcut pe rândunică să nu se poată reiezi la ea cu toată veșnicia, cum poate pornise în gând, ci și-a prânt doar glasul în rugă :

- Dă-mi te rog cuibul înapoi.

Vrabia o privi fără vlagă, aproape cu milă:

- Mai vrei să stai aici? N'ai văzut nimic pe drum? Nu vrei să fugi înapoi de unde vii?

Rândunica n'a înțeles-o ci s'a rugat iarăși :

- Lasă-mă acasă la mine!

- O! Prostuță ce ești! Nu vrei să mă crezi ce rău o să-ți pară că ai rămas, că va trebui să vezi tot ce am văzut și văd eu, că nu-ți vei mai recunoaște locurile ce te-au făcut să le iubești atâta, anul trecut! Pleacă, pleacă, cât mai e timp! Pleacă până nu vezi . . . și lasă-mă, nu-mi tulbura odihna. Sunt bătrână și nu mai aștept decât să mor, iar aici nu m'ar fi tuiburat nimeni. Pleacă, te rog.

Dar rândunica nu înțelegea, nu știa ce să înțeleagă: și se apropia seara :

Lasă-mă, te rog... Mă leagă atâta seninul din sufletul meu de acest cuib. Lasă-mă.

— Seninul d'n sufletul tău!...

Vrabia zâmbi amar și, fără să vrea, deveni și ea dureros, de patetică :

— Mulți nori îi vor tulbura de-acum azurul!... Dar fie... deși îți va părea rău că nu m'ai ascultat...

Ieși din cuib, groaie, și sbură obosită, aproape târându-se răzând în linie înclinată geana orizontului.

Rândunica intră în cuib odată cu noaptea pe cer și adormi toropită toată noaptea.

În zori o trezi o sultă de soare și văzându-l așa de vesel, ieși în grabă afară să vadă grădina și bătrânii...

Dar grădina era o amestecătură de pământ, urită, călcată, fără un strop de verdeață curată.

Se învârti toată ziua înjurul căsuței așteptând bătrânii, dar în zadar...

Casa nu mai avea ferestre, iar pe ușă cu canaturile sparte rânjiau batjocoritoare și roșie, două sigile uriașe încrustate cu coroană cu cruce strâmbă pe ea, ca și dreptatea care le-au pus. Vântul își făcuse cuib și huia în ea a urât, și acum când afară zefirul parcă împletea cu degete lungi în cosița pădurii, flori de lămâiță... Gardul era smuls, iar din poartă era smuls un canat. Lângă el o urmă de foc arăta urma celuilalt canat, unde-și frip-sese la popas de jaf, carnea de sub șeaua calului...

• Casă pustie...

În sat case cu uși zăvorite, cu uși închise și teama și uritul închis în dosul lor... Oamenii treceau, rari, pe uliți, cu fețe apărate sub lumina mocnindă a ochilor umiliți de amar; se strecurau pe lângă garduri, culegând în opinci tina ploilor de ieri, în ziua asta de primăvară cu soare... Pe ogoarele pustii, doar un plug, îl mână un cântec, lung de jale...

Sat fără câini...

Târziu, o mână firavă de copii sparse ca printre o sită deasă de raze de lumină, întinericul liniștii și porniseră la joacă, tășnind de-acolo de unde acum nu mai scria „ȘCOALA“, ci altceva, parcă, în altă limbă...

Rândunica a și svâcnit spre ei, flămândă de o picătură de rouă de răs și veselie,... dar scutit i-a fost repezișul, căei i-a și

tăiat două perechi de cisme, ce coborau din susul uliții, cu fuduliile în pălărie și în glasul atât de tăios și rece de-a și înghețat ghiociei răsului și inimioarele prea mici ca să încapă atâta neînfeles și necruțare, în limbă neînțeleasă și necruțătoare... I-au înghesuit înapoi în clasă și de-acolo le-a mai auzit rândunica, în cor, doar glasurile, închircite de teamă și de neînțelesul graiului străin...

Rândunica aleargă speriată în fundul cuibului cu inima sbătându-i-se fără să o poată liniști, fără să poată înțelege de ce îi e frică, fără să îndrăsnească să se întrebe unde sunt Ei..., cine sunt aceștia...

...Târziu vara, când țărăitul unui greer ascuns în strașină i-se păru rânduniciei ca un plâns, în tăcerea înstelată, șopti, mică, tremurând în fundul cuibului :

— Încă din prima zi a trebuit, vrabie bătrână, să-mi pară rău că nu te-am ascultat!...

GHEORGHE COSMĂ

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Răvaș

Iubito, care-mi ești atâta de departe,
Mi-e dor de tine și îți scriu răvaș.
In lipsa ta mă plictisesc de moarte,
Citesc din când în când câte o carte,
Apoi las gândurile să mă poarte,
Când umbrele 'nserării cobor peste oraș.

Te-aștept să vii cât mai curând,
Iubito care-mi ești atâta de departe.
In fiecare seară adorm cu tine 'n gând,
Visez atunci mereu cum ai plecat,
Cum tot mai lungă cale ne desparte
Și cum în scurtă vreme apoi, tu m'ai uitat.

P.

Târziu...

I.

În amurguri
 Gândul meu te căută
 Prin lungile livezi
 Trandafirii,
 De unde am cules — ieri —
 Flori de nostalgie —
 Să te mai văd,
 Să te mai simt odată.

II.

Mi-a înspicat în suflet
 A dorului viață
 Și amintirile
 Le-am încălzit în gând;
 Le-am alungat — apoi —
 Cum au venit — pe rând —
 Cu flori trandafirii
 Și inimă de ghiță.

III.

De-oii mirosi ai florilor
 Parfum
 Și m'o cuprinde cândva
 Nostalgia,
 O să privesc ca azi
 Copilăria
 Și viața ce se scutură

BCU Peardrum.ral University Library Cluj

IONIȚĂ BUFTEA

Liceul Comercial „Pr. Carol”
 Timișoara.

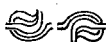
Epigrame

Lui Vintilă Petru autorul
 poeziei „Toamna”
 Între tin' și firmament
 Nori de toamnă sură
 Între tine și talent
 Nici-o legătură.

RADU X, Sibiu.

Unui Domn... ce se pretinde
 vultur despecând haosul
 Recunoscut-am antiteza
 Însă-i trimit un mic adaos:
 De vulture plesur i-e freza
 Și capui, luat întreg, e un haos.

MAIA BISTRA.

Amurg

I.

Lângă crucea drumurilor
Umbre 'ndantelează locul
Ș' un izvor surăde 'n umbre
Soarele-și închide ochiul.

II.

Ș'o troiță învechită
Singuratică, pustie
La răsărucea drumului
Se înalță pe câmpie.

III.

Soarele-i pe asfințite
Și izvorul alb doinește

De pe crucea învechită
Fericit Isus zâmbește

IV.

Ultimele raze aurii
Tremurânde se adună
Și 'mpletește în jurul crucii
Îmbătrânite, o cunună.

V.

Și în razele de soare
Cântece și păsări zboară
Iar din ochii Lui pe lume
În amurg pacea coboară.

POETAȘ D.
Loga.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Epigrame

de: Liviu Olaru

În Nr. 9 al Rev. Ț. V. N. am
fost atacat cu nouă epigrame.
Ca mulțumire că am scăpat tea-
făr mă rog:

Doamne, milostive, bune
Prea plecat la tine viu
Să-ți înalț o rugăciune:
Iartă-i că nu știu... ce scriu...

* *
*

Răspuns lui M. B.

Că-și pune vată, face bine,
N'o scoală acum nici o trompetă:
Și-a luat metoda dela tine
Doarme'n ciorapi și cu bonetă...

In mijlocul naturii

Aproape în fiecare vară mă duceam să-mi petrec concediul în munți, la Tău, Bistra sau Oașa.

În acest din urmă cuib uitat la 110 m. înălțime unde civilizația n'a înlăturat încă pitorescul, îmi plăcea să-mi pierd timpul. Stam de vorbă cu țaranii, mergeam la vânătoare, dar mai mare plăcere îmi făcea să stau de vorbă cu moș Toader, bătrânul păzitor al lacului.

Avea o colibă mică, din scânduri, căptușită cu mușchiu, un priciu cu așternut de fân mirositor, câțiva butuci drept scaune, și atât.

Pe pereți erau bătute la 'ntâmplare cuie, în care atârnav diferite vase, linguri, ulcele și alte obiecte de lipsă la casa omului singur și necăjit.

Pe peretele dela răsărit, între două icoane, era așezată fotografia singurului fecior al bătrânului, un ofițeraș frumușel, care căzuse în războiu.

La ușa colibei avea făcută o vatră de pământ, pe care moșul își frigea peștele prins în iac, sau își fierbea mămăliga.

Fiind și eu singur, nu arareori împărțeam cu moșul prisosul pescuitului sau vânatului meu.

Seara bătrânul mă răsplătea cu povestiri. Îmi spunea pătașanii de-ale lui din luptele dela Königrätz, unde Românii luptând sub steagurile Austriei au făcut minuni de vitejie, după cum spune cu mult humor, St. O. Iosif:

Departé . . . peste munți și ape
Cu oaste mare au pornit.
Și 'n țara Praisului aproape,
De Câne-Creț ne-am pomenit.
Chitea p'acolo să mă'ngroape.
Al naibii neamț . . . dar ți-ai găsit!

În alte seri, bătrânul îmi spunea cu glas tremurător și lacrimi în ochi, amintiri din viața fiului său.

După ce ne săturam de povești, ne plimbam cu pluta pe lac.

Luna își trimitea razele scânteietoare pe suprafața unduită

a apei. sau arginta vârfulile brazilor, proiectându-le umbrele fantastice pe albul drumului prăfuit.

Clipocitul lin al apei, foșnetul nen'teles al pădurii, mă făceau aproape să adorm, iar când moș Toader scotea dela brâu fluierul și cânta câte-o doină rămasă din moși-strămoși, visam deabinelea.

Altădată, ascultam amândoi murmurul apei ce se strecura prin crăpăturile zăgazului, sau orăcăitul broaștelor, acompaniat de ciripitul gingaș al vreunei păsărele ce ciripea prin somn . . .

Pela ora patru, mă îndreptau agale spre cei doi ochi roșii ai casei pădurarului la care locuiam, căci mai întotdeauna plimbarea pe lac se termina astfel:

— Apăi, . . . o hi destul pe astă noapte, domnișorule, că apa e gata să dea peste dig și nici luna nu ne mai luminează mult.

Intr'adevăr, astrul nopții era aproape după culmi.

În timp ce eu priponeam pluta, moș Toador ridica scârțând ușile digului și apa se repezea veselă cu vuet nebun decopii ce ies în recreație, poleindu-se cu argint în ultima rază a lunii, sărind apoi din piatră'n piatră, spre altă vieață, în râuri, fluvii și mare.

BENA I. MIRCEA

V. b. Loga

Epigramă

Muza mea mi-a divulgat secretul
profesional a lui Moș-Crăciun

Meștere Olar,
Moș-Crăciun cel nins
Îți aduce'n dar...
Sare... pentru lins.

RADU X, Sibiu.

Prinosul

Au plecat trei magi odată,
 Au plecat trei magi,
 Chiar din Asia bogată
 Au plecat trei magi odată,
 Ducând smiraă aromată
 Și aur în desagi.

Prin pustiul de savană
 Luminați de-o stea,
 Prin pustiul de savană
 Legănau în caravană
 Visul fără de prihană,
 Ce-i călăuzea.

Străbătut-au văi fertile
 Codrii de smochini,
 Străbătut-au văi fertile
 Săptămâni și luni de zile
 Caravana de cămile,
 Elefanți și asini...

Și ca ei brăzdând savana
 Am plecat și eu.
 Și ca ei brăzdând savana
 Chipul tău mi-era icoana
 Ce-mi ilumina savana,
 Sufletului meu.

Am pornit și eu spre Tine,
 Luminat de-o stea
 Steaua dragostei divine,
 Ce-mi călăuzea spre Tine
 Sufletul, ca să-și închine,
 Darul ce ți ducea.

N'aduceam comori nababe,
 Aurul cel rar,
 N'aduceam comori nababe
 Și în loc de-arome-arabe
 Sufleteștile podoabe
 Ți-aduceam ca dar...

Flori de dor și de credință,
 Visuri de copil,
 Flori de dor și de credință,
 Infinita suferință
 Tot ce'naltă o ființă,
 Ți-aduceam umil.

Și ca magii ce'n cetate
 Au găsit conac,
 La picioarele-adorate,
 O Isuse, Prea Curate
 Am depus cu pietate,
 Darul meu sărac.

GOE
 Timișoara.

Epigramă

de: Liviu Olaru
 Răspuns Dșoarei Maia Bistra

Somnalin nu folosesc
 Simțind că nu mi face bine.
 La adormit obișnuiesc
 Ca să să citesc versuri de tine ...

Cântec de seară

Copile drag, ascult'un glas de clopot
 Și vântul ce dezmiardă'ncet frunzișul
 N'auzi în vale al apelor ropot ?

Știi tu că seara are-o neagră haină
 Și părul... plin de stele ce clipeșc
 O vezi?... S'arată lin și ne cuprinde'n taină

Copile drag auzi cum glasul zilei moare
 Și liniștea s'așterne peste noi
 Doar râu-și cântă'ncet povestea călătoare...

Adormi... acum e noaptea-așa de-adâncă
 Nici vântul nu colindă printre brazi
 S'a aciuit într'un ungher de stâncă.

Și licuriciul mic și fermecat
 Și-a stins lumina lui tremurătoare
 Un greer plânge'ncet, trist și uitat.

Tu dormi copile drag, senin... Eu plâng
 Dece? Nu știu- m'apasă negre gânduri
 Sau coarde'n suflet dureros se frâng ?

NANA

Șigramă

de: Liviu Olaru

Răspuns lui Pălăceanu

Zeul cu mine a fost avar
 Căci el n'a vrut să te distrez
 Mi-a dat însă atât măcar
 Să pot ca să te... enervez...

La Moș Ajun

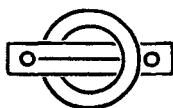
Imi vin în minte iar colinde
Ce le cântam când eram mic,
Și mă văd iar lângă fereastră
Cântând bătrânului bunice.

Cât timp trecut-a de atunci!
Zăpezi în rânduri s'au topit.
... „M'am schimbat mult și eu Bătrâne
De când de-acasă am pornit!

Să-ți cânt aș vrea, ca altădată,
Dar astăzi nu mai pot Bătrâne:
Prea multă jale-i strâns acum
În țara vremurilor bune,

Am plâns când am văzut cum cade
Un colților din mândra-mi țară!
Nu vrei să-mi spui, prea bun Bătrâne,
Că fi-va cum a mai fost iară?

N. I. BREBENEL.

DIDONA

TRAGEDIE

Episodul II

Iarbas De vreme 'ndelungată am așteptat la poartă
Cu slugile și sclavii din casa voastră, Ana.
Pândind tăcut prin gratii, grădina adormită
Păzită pe'ntunerec de lei superbi de piatră
Ce nemișcați, pe socluri, imi arătau disprețul;
De mult pândesc mișcarea tufișului de bambus
Și tulburarea apei în marile bazine.
De câteori nisipul, imprăștiat de vânturi

Invăluia aleea, eu tresăream de spaimă,
 Și așteptam din umbră, cu inima uimită,
 O formă, o mișcare!
 Adeseori păunii, treziți de adiere
 Din erburile dese eșeau pe cărămie
 Ca umbre suverane solemne și tăcute.
 Iar șerpii din culcușuri se deșteptau alene
 Și ncolăciți de arbori, în vrejuri și frunzare.
 Reincepeau în taină, plăcuta agonie.
 Am așteptat la poartă privind așa prin gratii
 Crezând că voi vedea-o trecând înconjurată,
 De sclave și de umbră... dar fu zadarnic, Ana!
 În văi îndepărtate lătrau pustiu șacalii
 Și discul de lumină se ridică în slavă!
 Ci eu cuprins de scârbă, de teamă și furie
 Am mers gonind acasă, cu pumnii strânși de ură
 Și fără nici o milă am scos rânjind pumnalul
 Și am străpuns trei piepturi de sclavi bătrâni din casă.
 Nici mila, nici durerea, nici spaima ori regretul
 Nu m'au oprit la fapta mea crudă și barbară.
 Eram aprins, ca focul, cuprins de tulburare,
 Voiam să-mi văd pumnalul roșind de caldul sânge.

Dar... mai apoi când morții, sfârșiră agonია,
 Văzui că unul este un sclav bătrân, sârmanul
 Ce mă ținea pe brațe cântând și dând din palme;
 Un sclav pe care tata voia să-l libereze
 Căci ne slujise casa de vreme 'ndelungată
 Cu cinste; ba odată, era să mor în mare,
 Când el, sârmanul Sambo, a inotat spre mine.
 Și m'a salvat!... Vezi Ana, răsplata ce i-am dat-o?

Dar iarăși viu la tine, mă vezi de astădată,
 Că țin în mână spada cea roșie de sânge
 Căci astăzi vreau pornirea să ia întruchipare!
 De mult amar de vreme mă chinue Didona;
 Vreau deci să fac sfârșitul poveștilor duioase,
 Vreau ca regescu-i sânge să murdărească colbul,
 Să pun coroana morții pe fruntea ei vicleană.

Ana Ascultă, Iarbas, sfatul umilei tale roabe
 Și vorbele pe care le vei găsi de rele
 Să nu le crezi scornite de gânduri mai viclene!
 Vezi Iarbas, omul are o inimă și o minte;
 Ci sângele te chiamă împins de răsbunare
 La fapte nemiloase, ce poate altădată
 Le vei jeli tu însuși și chiar întreg orașul;
 Bărbatul când răpune un piept dușman, își face,
 Lui însuși și cetății o glorie neștearsă;
 Tu totuși vrei ca cinste să-ți faci, lovind cu spada
 Un piept ce n'are vlagă nici altă apărare!
 Deci fii bărbat; Rușine câștigi făcând o crimă,
 Și poate strănepoții te-ar blestema, când unul
 Va povesti că Iarbas ucis-a pe Didona!
 Să pui în teacă spada și să-ți descoperi fața
 De vălul geloziei ce văd că te orbește!

Iarbas Dar liniștea vieții, plăcerea și odihna,
 Le voi u avea vre-odată?

Ana In fiecare seară mă voi u urca la templu
 Ca să implor stăpânii să-ți dea descătușare!

Iarbas O, dar gândește, Ana, că altul se desfată,
 Că-i stă mereu aproape suflându-i vorbe rele
 In vreme ce de jale mă sting ca o scânteie!

Ana Nu cred că e în lume o inimă 'mpietrită
 Așa ca să nu poată iubi a doua oară!

Iarbas Tu nu cunoști cruzimea de care sunt în stare!
 Ca să câștig favoruri rostite printre buze
 Făceam atâtea crime, atât de 'nverșunate,
 Incât mă tem ca morții, ce-i asvârleam în mare
 Să nu se redeștepte odată din adâncuri
 Venindu-mi ~ hoituri negre ~ în poarta casei mele
 Să-mi ceară socoteală, cu brațe bestiale,
 Ciuntite, sângerânde, urâte, monstruoase.

Dă-mi mâna, biată Ana,
 Să-ți jur că nu voi u face omorul sorei tale,
 In schimb de moarte vrednic găsesc că e Eneas.

El mi-a gonit din sânge lumina tinereții,
 Vigoarea bărbăției și ochiu 'nțelepciunii.
 Îți jur că spada asta își va găsi odihna
 În pieptul lui fățarnic, ce împietrit va cade,
 Sub cruda sărutare de ghiață a durerii!
 De nu voi fi în stare, atunci mă jur spre soare
 Că trupul meu nevrednic să cadă sub blesteme,
 Tăiat de carul celui ce poate va învinge...

Didona Ce dulce-mi pare viața, ce minunată firea
 Și nesfârșită bolta albastră peste toate;
 În aer simt căldura amiezei luminoase,
 Pe față mângâierea, în suflet bucuria.
 Pământul aburește iar marea spumegată,
 Cu veșnica-i mânie spre țărături se avântă!
 În râuri crocodilii tăcuți așteaptă prada,
 În păsările lumii voioase se înalță,
 În zări neprihănite, curate, arzătoare!
 Sopârlele din erburi se încălzesc la soare
 Fricoase ca sclipirea privirilor străine.
 Aromele pădurii, miremele câmpiei,
 Se răspândesc în vântul, ce străbătând văzduhul,
 Ne răcorește fața și scutură smochinii.
 Mi-e plină răsuflarea de boarea sănătoasă!
 Pământul plin de sevă și amortit de lene
 Dă din belșug viață pădurilor semețe.
 Lianele spre ramuri se 'ntind cu mlădiere,
 Curmalii se înalță cu trupuri roditoare,
 Și cactușii respiră în umbră de frunzare.
 Incet, în luminișuri, ies leii dintre cetini
 Semeți ca suveranii pădurilor bătrâne.
 Ce dulce-mi pare viața și minunată firea!
 Nisipul se așterne purtat de ariere,
 Pe plete și pe brațe în straturi sclipitoare,
 Ca o podoabă scumpă de aur pentru mire!

Corul Au cine e stăpânul, ce valurile mișcă
 Dă viață dimineții și serii dă odihnă ?

Didona Tu singur, mare soare inmugurești copacii

Dai păsărilor glasuri și florilor culoare,
 Pădurilor verdeață și arborilor fructe
 Tu ne aduci lumină, speranță, mângâiere,
 Când vânturile rele s'abat ca o urgie.
 Când apele din albiu spre țărături ies spumoase,
 Când haitele de fiare coboară spre cetate
 Când norii de lăcuste flămânde se coboară,
 Să pustiască jalnic ogoarele 'nverzite.

Corul Au cine e stăpânul ce valurile mișcă,
 Dă viață diminetii și nopții dă odihnă ?

Dido Sporește - Mare - Soare, - bucatele pe câmpuri,
 Ai milă de cetate ce 'nfruntă valul mării ;
 Corăbiilor noastre, grăbite ca săgeata,
 Deschide drumuri drepte spre țărături fericite
 Și dăruiește - Soare, - bărbaților vigoare,
 Soldaților avântul, vieții bucuria !

Corul Au cine e stăpânul ce valurile mișcă,
 Dă viață diminetii și nopții dă odihnă ?

Dido Cu carele de flăcări, tu treci de-asupra lumii...

Eneas Dece te rogi Didona, cu brațele întinse,
 Spre zările tăcute și mute ca pustiu ?
 O singură zeiță e vrednică de cinste.
 Cea care frumusețe a dat făpturii tale
 Și ochilor culoarea duioaselor apusuri
 Și brațelor de fildeș o vrajă minunată ?

Dar ceeace mă face să-ți tulbur rugăciunea,
 Nu-ți dă vre-o bănuială, nu simți ceva în tine ?

Dido O, lasă-mă Eneas, îmi place mult seninul,
 Mă 'ntinerește parcă, mă simt din nou copilă
 Revăd în taină Tigru mareț de altădată
 Când mă jucam în parcuri, cu sclave și copii
 Invesmântate 'n aur și stofe prețioase
 Mă avântam voioasă în jocurile toate
 Lovind din tamburină, împrăștiind petale

Ori într'o bancă mică mă depărtam în mare,
 Condușă de o sclavă bătrână și 'nțeleaptă
 Purtam brățări, inele, cercei cu nestemate
 Bogate coliere în perle și topaze.

O prietenă, Zenira, mă împleiea cu panglici
 Iar palida Tvrea mă desmierda pe față!
 Zenira știa basme ce mă umpleau de groază,
 Cu zânele răpite de cruzi pirați de mare;
 Mi-e dragă amintirea ce'n inimă deșteaptă
 Plăceri nevinovate și fapte depărtate,
 Pe când eram copilă mă învățase mama
 Să cânt o rugăciune în cinstea dimineții,
 Pe care, împreună cu sclavele din casă
 O începeam când astrul se arăta pe dealuri
 Și vezi acum, Eneas, îmi stăruie în minte
 Cântarea dimineții...

Eneas O, amintirea este cenușa tinereții
 Pe care vântul vremii o-mprăștie în zare.
 Dece voești, regină, să schimbi torentul lumii?

Dido ...sunt rănilile pe care viața le deschide
 Cu fiecare șoaptă, cu fiecare vorbă;
 Trăiesc plăcut în mine cu visurile mele...

*

Dar ce aud? E sgomot de glasuri răsvrătite
 E murmur, sbuciumare și chiot între gloată,
 De ce? Inchideți poarta cu marile zăvoare!
 De ce privirea voastră arată'ngrijorare?
 Spuneți regiței voastre, femeii neliniștite.

Corul De eri, de când cocoșul spre soare a cântat,
 De când a mării valuri de flux au tresărit,
 De când un vânt puternic gonește către larg,
 Troienele corăbii, ce-au odihnit în port,
 Se mișcă azi în grabă și pânzele întind!

Didona Când? Ce-aud mă doare...

Corul În grabă sar pe punte corăbierii sprinteni
 Pe funii leagă noduri, se urcă pe catarge,

Indreaptă cârma, urcă ulcioarele cu apă
Și sacii cu merinde.

Dido Adevărat e oare?

Corul Adevărat, stăpână, pe legea ce ne leagă,
Și spada ce de-asupra oricând ne amenință!

Enea Venii să-ți spun regină, cu inima măhnită,
O veste dureroasă: soliile divine
Ce'nvis apar adesea și greu ne amenință.
Au hotărît cu jale să părăsim orașul
În care găzduirăm.
Zadar mi-a fost cuvântul, zadar împotrivirea,
Căci și corăbierii, împinși de presimțire
M'au sfătuit aceasta! Regină, nu fii tristă,
Căci lucrurile lumii sunt toate trecătoare
Un ceas de fericire se stinge fără urmă,
În zilele de lacrimi, regrete și durere
Au vrut stăpânii noștri, le vom urma cuvântul!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Didona E drept? Aceste vorbe, le-ai zis tu însuți oare?
În piept mai ai un suflet și sânge ai în vine?
Să cred? E poate numai un vis . . . să-mi viu în fire.
Cum zeii nu se sfarmă și lucitorul soare
Dece nu înegrește pierind în întuneric?
E drept, e drept văd bine, căci lumea e 'ngrozită,
Femeile în juru-mi cu toate plâng în palme;
Pălește mare soare și stinge-te în mare,
Aprinde largul lumii, orbește-mă.

Corul Acești bărbați nemernici, ce-au necinstit orașul Regină,
Cuvine să se plece, de ce să-i plângem oare,
Când am avea chiar dreptul să-i omorâm cu pietre.

Eneas De ce să plângi, Didonă sfârșitul, când el este
Venit din mâna care ne-a dat și începutul?
Sunt pentru noi făcute de veacuri amândouă.

Dido Te voiu jeli Eneas, cu inima rănită,
Până când ceasul morții va îngheța pe buze,

O ultimă durere!

Puterile mă lasă, Eneas, de cea din urmă dată,
Prin pletele frumoase să-mi trec odată brațul.
Să-mi mai zâmbești odată privind-mă cu milă.
Dece îți pleci privirea? Suspini? Acum fii tare!

Eneas De ce mi-ați dat paharul prea plin al bucuriei,
Stăpânii lumii? Singur, nădăjduiam că poate,
Un ultim strop incape, dar s'a vărsat în mare,
Dece mi-ați dat lumina ce o goniți din mine.
Decât să fiu părtașul și chiar făptuitorul,
Mai bine între flăcări și ziduri pustiite,
Ași fi murit în Troia.
Azi visurile toate în lacrimi se topiră,
Curajul, bărbăția, nădejdea, totul cad,
Titanii înălțimii m'au amăgit cu vorbe
Și fapte mincinoase ce pier în vânt ca fumul.

Corul De ieri, de când cocoșul spre soare a cântat,
De ieri cetatea noastră e groaznic bântuită,
De duhul rău al morții, al vrajei și al ciumei.
Preoții cântă jalnic blesteme către soare
Și mulți pe loc muriră cântându-le în templu.

Dido Aceasta nu mă doare, distrugă, ardă totul.

Corul La sân adorm copiii și nu se mai deșteaptă:
Soldații mor sub arme nevestele la vatră
Bărbații pe corăbii, bătrânii în pridvoară
Piața este plină de leșuri și de sânge
Pe care sclavii negri le asvârlesc în mare,
Iar marea le primește voioasă, sgomotoasă!
E ciuma, duhul ciumei; stăpână te cutremuri?
Cămilele pe drumuri se pleacă sub povară.
Și nu se mai ridică: poporul plin de teamă.
În porți acum te chiamă.

Dido ... Părea că din cetate se iscă...
Mai mare ca ocean mai repede ca focul
Ce-și face loc...
E visul meu, Eneas, ... dar ce, îți este teamă?

Pe teuri de ciumă, spune? Ea se va da în lături,
În fața ta când scutul și lancea o să-ți vază.

Eneas Femei, regina este bolnavă, suferindă;
Conduceți-o în casă și deie zeii lumii
Ca toată tulburarea să treacă într'o clipă,
Ca fumul ce în zare îndată se destramă,
Ca noaptea ce dispare în fața dimineții!

GH. TOBIAȘ

Flacăra de gheață

Lăcremează lângă vatra rece
Moșii basmelor cu fulgi de nea
Cad prin amintire aurore, ce
N'or să mai vie 'n suferința grea

• Urlă vântul spulberând cenușa
Și pustiul geme prin unghere
Frântul gând a săgetat văzduhul - și-a
Tulburat adâncuri de himere.

Stau măicuțe sub icoane sparte
Și cerșesc din senin îndurare
Pentru cei ce săngeră departe
Dela Marea Noptii pân' la Mare

Poate astăzi n'or mai fi pe lume,
Poate i-a răpit nemărginirea
Din intunecime de genunc,
Căci luptau vitejii și cu Firea.

...Nu mai plângeți mame 'ndurerate,
Sfinți moșnegi tăcuți, sfărmați tăcerea,
Dacă fiii noștri-s frânți în moarte,
Biruit au vieața și durerea.

Sânge din amurg urlând țărăni
 Va plămădi pe veci o lume nouă,
 O Românie, sfântă ca bătrâna
 Stea - lucind țăriilor și vouă

I. CERNĂIANU

„Simfonii nocturne“

Intoarceri triste

Cu pași de gând,
 Ușor,
 Cântând,
 Coboară noaptea dintr'un nou, ary Cluj
 Coboară noaptea peste sat.

Prin negrul revărsat în valuri,
 Perdea de liniști s'a lăsat ;
 Cu — argint sunt peleite maluri.

Ingenunchiază gândul
 La cruci de amintiri.
 Sub candelă divine
 Mătânii bate vântul.

Sunt visele 'n ruine . . .

Adie prevestiri
 Și stropi de ploaie, mari,
 Sărută rar pământul . . .

Acum, târziu,
 Doar triste răscoliri alunecă 'n pustiu
 Și apele 'n sfârșitul verii
 Se sbat în taințele zării . . .

NESTOR PRISCA

Epigrame

de: Liviu Olaru

Radu-Sibiu m'a atacat
cu cinci epigrame...

Ai sărit cu cinci pe mine ;
Eu nu lovesc, nici nu te sap ;
Căci n'am ce face acum cu tine...
Fști încă mic... moala la cap...

Ca să-i pară victoria mai sigură
Radu-Sibiu își face galerie...

Îți faci galerie amice?
Văd că ești prevăzător...
Căci știi vorba care zici:
„Ia-l de pe mine că-l omor“...

••

Lui L. Olaru care zice că Didona e tragedie la patrat.

Dac'ai văzut-o la patrat
A trebuit să fii cuminte ;
Catrenul tău e cam la fel,
Inșă... cu „minus“ înainte.

Aceluiaș (variantă)

Rădăcina cea patrată
Din catrenu-ți ideal
Am extras-o : autorul
E un irațional.

Lui Ioniță B., la poezia „Iarna“

Locul ți-e fatal, amice,
Lângă ciori ce croncănesc ;
Dacă nu te-ascunzi mal bine,
Le robești — te ciugulesc.

RANLON

Epigrame

Tablou după epigrama lui Relu

Biata fată-așteaptă 'n van
Pân' dau iarăși mugurii,
Pe câng Relu. prin castan,
Ciugulește strugurii . . .

Tot lui

Îți răspund, în locul lunei,
Cu al lui Maiorescu sfat ;
„Fii mai mult original,
Mai puțin . . . castanizat !“

„Și într'o noapte, când suflul rece al iernii a doborât ultima frunză ruginită dintre crengile despuiate . . . castanul a zis: „Degeaba pleci privirea ta de către *frunzișul meu bogat*...“

Oare luna e de vină
Dacă vântul l-a furat ?
Vrabia, mălaiu visează,
Relu, un frunziș bogat...

Impresie generală asupra „Alegoriei“ lui C.

Geaba-i zici „Alegorie“,
Adevărul ți-e dușman :
E un sos de tămâioare
Cu salată de castan . . .

Autorului unei scrisori anonime(?) începută franțuzește, continuată românește și sfârșite cu o zicală în latinește :

Că te-ai întrecut cu gluma,
Ich bemerke gar nicht das
Mais je-ți recomand acum
„Aurea . . . taciturnitas“ !

MAIA BISTRA

Epigrame

Lui Mihai Dumbrava la poezia „Toamnă“
 Te 'ntrebi cum să redai al Toamnei trist tablou
 Să hoinărești, să mergi în parcu'ntunecat ?
 — Să-ți iei cu tine hainele de pat
 Și liniștit s'adormi ca'ntr'un cavou.

GH. C. VI. Beiuș.

Lui Radu-Sibiu și L. Olaru, care și-au invitat „galerie“
 la „match-ul“ de epigrame.

Sst! Tăcere, azi e match
 Galerie e o droaie,
 L. Olariu și cu Radu
 De se bat — o să fie ploaie.

AETFUBUS

BCU Cluj **Patriarhale** library Cluj

Cu nori de pulberi violete
 se scaldă dealul în amurg
 se pierde'n noaptea care vine
 plângând cu apele ce curg
 cu șoapta frunzelor suspine.

Câțiva cocori mai rup tăcerea
 în calea lor spre calde țări
 și-aleargă 'n ei cu asfințitul
 s'ajungă 'n luminate zări
 fărîmi în joc cu infinitul.

Lor rubiniul înfinit
 Abia își mai arată geana
 să-și culce soarele'n odihna
 întregul drum ca pe o rană
 în haina rupta de lumină.

La sat tăcerea a adormit
 și plâng luceferi după deal
 mii licurici își joc sclipiri
 iar luna umbre'n ireal
 își spală păru'n străluciri.

Iar cumpăna fântanii vechi
 cu brațul ridicat în rugă
 zămîșlește umbrei ruginite
 Să spune rooscleisci fugă
 cu geana 'n raze veștejită.

NELU TOMA
 I. mil.

Bunicul

Cu părul nins în taină de neaua bătrâneții,
 Cu vremea 'ntipărită pe valurile feții,
 Cu cer senin de vară în ochii lui de tată,
 Cu mâini frumoase, dalbe, ca mâinile de fată
 Ce nu cunoaște munca, doar mângâeri alene
 Pe un cap bălai de tânăr, vizând la casânzene.
 Sfios ca o fecioară, dar mândru că-i bărbat.
 Era în el și vară căldură sufletească,
 Ce tuturor da viața putere să-l iubească,
 Și iarnă, bătrânețe, povești și ghicitori,
 Gândiri tainice ascunse în maldăre de flori.
 Cum sta în fața sobei în jitul lui de piele,
 Și'n ochii lui jăratec, două frânturi de stele
 Ne povestea bătrânul cum feți frumoși și fete,
 Trăeau în fericire, dar smei toți lași în spete
 Veneau ca să le fure... și ce urmă apoi!...
 Ni se oprea suflarea și inimile'n noi...
 Când vraja povestirei în mreajă-i ne-a cuprins,
 Morfeu în brațe dulce și tainic ne-a fost prins.
 În somnul lor de îngeri nepoți-au adormit.
 Deasupra lor privește bătrânul mulțumit.
 Privește pe Petrică nepotul cel mai mare,
 Cocoșul tatei, sau pană de curcan, ce tare
 Ar vrea să fie un mândru ofițer.
 Cum doarme, . . . pumnu-și strânge, visa-va poate el
 Că pe dușman îl frânge și mândra lui Ileana
 Plângând, la piept îi cade ca în poveste Ana.

Cu zâmbetul pe buze el pleacă dela noi,
 Se duce spre odihnă la focul cald, și-apoi,
 Cu fruntea aplecată și îndoit de șele,
 S'așează lin, tomnatec, în jitul lui de pietre.

PETRUȘ T. CAVARAPOL
 student

Tăceri

Surorii mele de

Cri... cri... cri...

Picură din iarbă tremurări de mandolină.

Adie vântul peste lira firelor de iarbă? Un trubadur pitic
alintă strunele.

Cri... cri... cri...

Răsar timid din iarbă notele unui cântec susurând; poate
dor... poate de dragoste... poate de tristețe și singurătate.

Cri... cri... cri...

A hohotit peste văi țipăt de buhnă.

Ai fost tu, demon al întunericului?

Ți-au tropotit copitele, răsunând peste culmi...

Fulger negru printre stele, a trecut fâlfâind un liliac.

Sus tremură licuricii cerului, poate de frig... sunt așa de
sus!

Stau cumiți și ascultă o poveste cu Licurici — Făt —
Frumos, dela bunica lor, Luna.

S'a rupt o stea, cazând tăcut în depărtări.

Latră undeva un câine spre tremurul impasibil al stelelor.

RELU C.

Lic. militar.

Epigramă

Lui Liviu Olaru

Epigramele-ți amice

Au în felul lor valoare

Și-ar avea ceva mai multă

De-ar avea puțină sare.

PĂLĂCEANU V. L. M. V.

Vântule

I.

Sufflă vântul tare afară!
 Ei și? vouă ce vă pasă;
 Stați cu toții 'nchiși în casă,
 Și visați a primăvară.

II.

Dar eu stau într'o colibă,
 Care e pe dărămate,
 Și în ea vântul mă bate
 Și prin camere se plimbă.

III.

Iau incet o carte 'n mână,
 Rasfoesc, să treacă timpul,
 Iacă buba, iacă ghimpul,
 Vântul nene e devină!

IV.

Dacă fac focul în vatră,
 Nu mai pot să stau de fum;
 Și de hoinăresc pe drum,
 Incep câinii de mă latră.

V.

Noaptea? Bre... mare problem
 Pun paltonul la fereastră,
 Ca să se mai încălzească
 Și-am dat gata o dilemă.

VI.

Vedeți bre ce face vântul?
 Îți aruncă în cap necazul.
 Și ajungi să ai obrazul
 Mai aspru decât pământul.

VII.

O fi toamna o plăcere
 Pentru cei cu punga mare.
 Pentru mine? Ce oroare!
 O fantastică durere.

VIII.

Dar mă rog la Domnul Sfânt
 Să trimită pe pământ,
 Să trimită spre ocară,
 Țmi, cu două vezi, și-o vară!

AUBRUȘ REMUS
 I. M. N., Arad.

Epigramă

Lui Sandu Balmoșan la „Despărțire”

Tinere, n'o mai chema
 Și n'o mai muștra
 Că-i amar de tine:
 Vine!...

PĂLĂCEANU V. L. M.